

1481.

Na osnovu člana 71 stav 6 Zakona o upravljanju otpadom ("Službeni list CG", broj 34/24) Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera donijelo je

PRAVILNIK

O LISTI POPs SUPSTANCI, NAČINU I POSTUPKU ZA UPRAVLJANJE POPs OTPADOM I GRANIČNE VRIJEDNOSTI KONCENTRACIJA POPs MATERIJAKOJE SE ODNOSU NA PRERADU I ODSTRANJIVANJE OTPADA KOJISADRŽI ILI JE KONTAMINIRAN POPs SUPSTANCAMA

("Službeni list Crne Gore", br. 098/24 od 11.10.2024)

Član 1

Ovim pravilnikom propisuje se lista POPs supstanci, način i postupak za upravljanje POPs otpadom i granične vrijednosti koncentracija POPs materija koje se odnose na preradu i odstranjivanje otpada koji sadrži ili je kontaminiran POPs supstancama.

Član 2

Lista POPs supstanci i granične vrijednosti koncentracija POPs supstanci koje se odnose na upravljanje otpadom koji se sastoji, sadrži ili je kontaminiran POPs supstancama (POPs otpad) data je u Prilogu 1 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Lista otpada koji sadrži, sastoji se ili je kontaminiran POPs supstancama na koje se mogu primijeniti alternativni postupci odstranjivanja otpada data je u Prilogu 2 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Član 3

Upravljanje POPs otpadom vrši se na način da se:

- 1) spriječi ispuštanje POPs supstanci u životnu sredinu i kontaminacija drugih otpada POPs materijama;
- 2) pakovanje POPs otpada obezbijedi od curenja, oštećenja, rđe ili visoke temperature odnosno vrši prepakivanje i ponovno označavanje po potrebi;
- 3) preduzmu adekvatne mjere kako ne bi došlo do prosipanja POPs otpada;
- 4) postave zaštitne podloge ispod upakovanog otpada;
- 5) tečni otpad uklanja pumpama i pogodnim hemijski otpornim cijevima, namijenjenim samo za rukavanje POPs otpadom.

Član 4

POPs otpadom, a posebno tečnim otpadom, rukuje se na način da se:

- 1) rezervoar, pakovanje ili kontejner POPs otpada obezbijedi od curenja, oštećenja, rđe ili visoke temperature (iznad 25°C);
- 2) preduzmu mjere za sprečavanje izlivanja i zadržavanja tečnog otpada u slučaju da se prospe;
- 3) obezbijede zaštitne podloge ispod upakovanog otpada postavljanjem plastičnih folija ili upijajućih prostirki ispod spremnika prije otvaranja, ako površina prostora za zadržavanje prosutog otpada nije obložena glatkim površinskim materijalom (bojom, uretanom ili epoksidom);
- 4) uklanjanje tečnog otpada vrši pumpama i pogodnim cijevima otpornim na hemikalije i namijenjenim samo za rukovanje sa POPs otpadom;
- 5) čišćenje kontaminiranih površina vrši trostrukim ispiranjem sa odgovarajućim organskim rastvaračem;
- 6) tretiranje svih upijača i rastvarača od trostrukog ispiranja, zaštitne odjeće za jednokratnu upotrebu i plastičnih folija kao otpada koji sadrži ili je kontaminiran POPs supstancama vrši kada je to potrebno.

Član 5

Sakupljanje POPs otpada vrši se tako da se:

- 1) odvojeno sakuplja od ostalih vrsta otpada;
- 2) obezbijedi odgovarajuća pakovanja za transport, a posebno za otpad koji zahtijeva da se prepakuje i da se transport odvija pod bezbjednim uslovima;

- 3) obezbijedi predaja otpada na skladištenje, odnosno preradu ili odstranjivanje u skladu sa zakonom kojim se uređuje upravljanje otpadom.

Član 6

POPs otpad koji je klasifikovan kao opasni otpad pakuje se za transport u skladu sa zakonom kojim je uređen prevoz opasnih materija.

POPs otpad u zavisnosti od vrste, stanja i nivoa opasnosti POPs supstanci označava se u skladu sa zakonom kojim se uređuje upravljanje otpadom.

Pakovanje POPs otpada za transport može da se koristiti i za njegovo skladištenje, osim ako ne postoje stroži zahtjevi za skladištenje.

POPs otpad u svom originalnom pakovanju bezbjedan je za skladištenje, ako je pakovanje u dobrom stanju.

POPs otpad ne treba da se skladišti u pakovanju za proizvode koji nijesu namijenjeni za takav otpad ili koji imaju etikete na kojima se pogrešno identifikuje njihov sadržaj.

Pakovanje POPs otpada za koje je utvrđeno da je neodgovarajuće ili da nije bezbjedno za dalje skladištenje treba da se isprazni ili stavi u drugo čvrsto odgovarajuće pakovanje.

Svako novo ili obnovljeno pakovanje treba da bude jasno označeno u pogledu njegovog sadržaja.

Uređaji van upotrebe koji sadrže ili su kontaminirani POPs supstancama (transformatori koji sadrže PCB) mogu se koristiti kao pakovanje za skladištenje, ako je prethodno utvrđeno da su bezbjedni za skladištenje takvog otpada.

Član 7

Transport POPs otpada, vrši se u skladu sa zakonom kojim je uređen prevoz opasnih materija i dozvolom za transport opasnog otpada.

Transport neopasnog otpada koji ima karakteristike POPs otpada obavlja se vozilima, u skladu sa dozvolom za transport neopasnog otpada, odnosno na način da se spriječi rasipanje ili ispadanje otpada prilikom transporta, utovara i istovara, odnosno zagađenje vazduha, vode, zemljišta i životne sredine.

Član 8

Otpad kontaminiran POPs supstancama može se privremeno skladištiti u prostorima sa odgovarajućom opremom.

POPs otpad skladišti se odvojeno od drugog otpada, odnosno drugih vrsta otpada i zapaljivih supstanci u skladu sa zakonom i propisima kojima je uređeno skladištenje opasnog otpada.

Prostor za skladištenje, treba da bude projektovan, izgrađen i opremljen na način da spriječi emisiju POPs supstanci u životnu sredinu.

Opasni otpad, treba skladištiti odvojeno po svojstvu, vrsti i agregatnom stanju.

Skladište treba da bude opremljeno da se spriječi rasipanje ili izlivanje otpada, širenje prašine, prirodnom ventilacijom i opremom za gašenje požara, i da je pod neprekidnim nadzorom.

Podna površina skladišta treba da bude lako periva i otporna na djelovanje otpada koji se skladišti.

Član 9

Otpad koji sadrži ili je kontaminiran bilo kojom od supstanci iz Priloga 1 ovog pravilnika, odstranjuje se ili preraduje bez odlaganja u skladu sa stavom 3 ovog člana.

Pri odstranjivanju ili preradi bilo koja supstanca iz Priloga 1 ovog pravilnika, izdvaja se iz otpada, pod uslovom da se ta supstanca kasnije odstrani ili preradi u skladu sa stavom 3 ovog člana.

Odstranjivanje ili prerada POPs otpada, vrši se postupcima u skladu sa propisom kojim su uređene kategorije, ispitivanje i klasifikacija otpada i na način kojim se uništava ili nepovratno transformišu sadržaji POPs supstanci, i to:

- 1) D9 - fizičko hemijskim tretmanom;
- 2) D10 - spaljivanjem na zemlji;
- 3) R1 - korišćenjem prvenstveno kao gorivo ili za proizvodnju energije, isključujući otpad koji sadrži PCB;
- 4) R4 - reciklažom i obnavljanjem otpadnih metala i jedinjenja metala, pod određenim uslovima.

Postupci iz stava 3 ovog člana primjenjuju se na:

- ostatke iz procesa proizvodnje željeza i čelika kao što su prašina ili mulj iz procesa prečišćavanja gasova, valjaonički otpad (ogar), filter prah iz čeličana koji sadrži cink, prah iz sistema za prečišćavanje gasova u topionicama bakra i sličan otpad

- ostatke od ekstrakcije koji sadrže olovo u proizvodnji obojenih metala (otpad koji sadrži PCB-ove je isključen),
- procese prerade gvožđa i njegovih legura (visoke peći, osovinske peći i Siemens-Martinove peći) i obojenih metala (Waelzov postupak u rotacionoj peći, postupak topljenja u kadi za koji se koriste vertikalne ili horizontalne peći), pod uslovom da postrojenja kao minimalni zahtjev zadovoljavaju granične vrijednosti emisija za PCDD-ove i PCDF-ove utvrđene posebnim propisom kojima su uređene industrijske emisije.

Postupak obrade POPs otpada prije uništavanja ili nepovratne transformacije vrši se pod uslovom da su supstance iz Priloga 1 ovog pravilnika, izdvojene iz otpada tokom prerade, a kasnije odstranjene u skladu sa stavom 3 ovog člana.

Ako dio proizvoda ili otpada, kao što je otpadna oprema, sadrži ili je kontaminiran POPs supstancama, taj dio se izdvaja, a zatim zbrinjava u skladu sa ovim pravilnikom.

Postupci odstranjivanja ili prerade POPs ne smeju dovesti do prerade, recikliranja, regeneracije ili ponovne upotrebe supstanci navedenih u Prilogu 1 u samostalnom obliku.

Izuzetno od stava 6 ovog člana otpad koji sadrži, sastoji se ili je kontaminiran bilo kojom POPs supstancom iz Priloga 1 ovog pravilnika, može se odstraniti ili preraditi u skladu sa propisom kojim su uređene kategorije, ispitivanje i klasifikacija otpada pod uslovom da je sadržaj tih supstanci u otpadu ispod graničnih vrijednosti koncentracije iz Priloga 1 ovog pravilnika.

Otpad naveden u Prilogu 2 ovog pravilnika koji sadrži ili je kontaminiran supstancama iz Priloga 1 ovog pravilnika, do graničnih vrijednosti koncentracija navedenih u Prilogu 2 ovog pravilnika, obrađuje se u skladu s jednom od metoda iz Priloga 2 ovog pravilnika, pod uslovom da:

- 1) imalac otpada dokazao je, pruživši nadležnom tijelu zadovoljavajuće dokaze, da uklanjanje kontaminacije otpada s obzirom na supstance navedene u Prilogu 1 ovog pravilnika nije bilo izvodljivo i da uništavanje ili nepovratna transformacija sadržaja POPs supstanci, sprovedeno u skladu s najboljom ekološkom praksom ili najboljim raspoloživim tehnikama (BAT), ne predstavlja prihvatljivu opciju za životnu sredinu, a nadležno tijelo odobrilo je nakon toga alternativni postupak; i
- 2) imalac otpada nadležnom tijelu dostavio je informacije o sadržaju POPs supstanci u otpadu;
- 3) postupak je u skladu sa zakonom.

Postupci obrade POPs otpada iz Priloga 2 ovog pravilnika prije trajnog skladištenja, mogu se izvesti pod uslovom da se supstance iz Priloga 1 ovog pravilnika, izdvoje iz otpada tokom obrade, a kasnije odstrane skladu sa stavom 3 ovog člana.

Postupci prepakovanja i privremenog skladištenja izvode se prije obrade ili prije trajnog skladištenja u skladu s Prilogom 2.

Lice koje vrši preradu ili odstranjivanje POPs otpada, u skladu sa zakonom kojim je uređeno upravljanje otpadom, obezbjeđuje da ostaci poslije tretmana nemaju karakteristike POPs supstanci.

Član 10

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 01-322/23/163/111

Podgorica, 1. oktobra 2024. godine

Ministar,

Damjan Ćulafić, s.r.

NAPOMENA IZDAVAČA:

Priloge koji su sastavni dio ovog propisa možete pogledati ovdje.